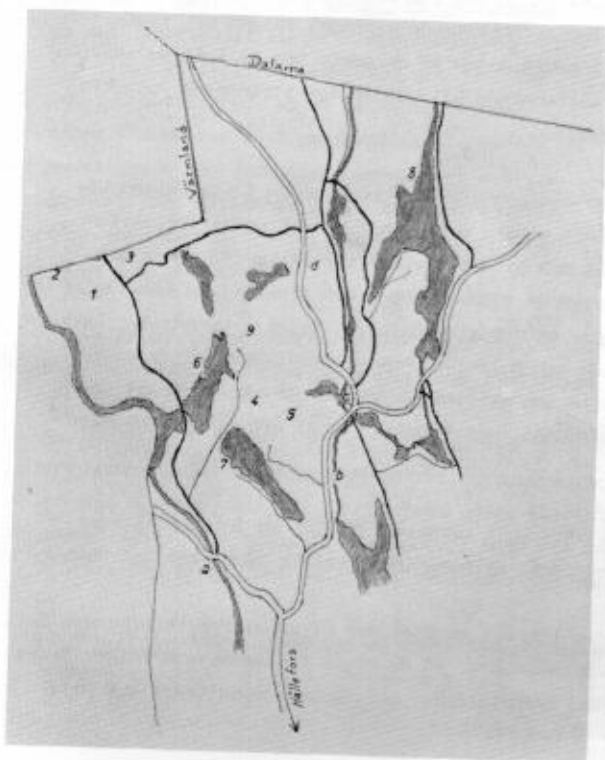

SKÅDARPLATSEN

Sävsjöområdet, ett Norrland i miniatyr

Tomas Carlsson

Norr om Hällefors sträcker sig ett ca 25 km² stort "vildmarksområde", vildmark i den betydelsen att det är tämligen glest befolkat och att det ännu finns småpartier som inte är kalhuggna eller utdikade.

- 1 Västerås mossen
- 2 Sifilismossen
- 3 Bäckatorps mossen
- 4 Björnhöjds mossen
- 5 Tom mossen
- 6 Flaxen
- 7 Nätsjön
- 8 Mången
- 9 Hjulsjöhöjden
- a Silvergruvan
- b Sävenfors
- c Sävsjön
- d Pansartorp

Området sträcker sig från värmlandsgränsen i väster till Sandsjöhöjden i öster, från Silvergruvan-Sävenfors i söder till dalagränsen i norr. Naturligtvis finns marker också på andra sidan av länsgränserna i Dalarna och Värmland.

Det är ett område med mossar, myrmarker, höjder och sjöar. Ett typiskt norrlandslandskap. Hällefors kommun ligger i de sydligaste delarna av det enorma barrskogsområde som täcker stora delar av norra Skandinavien och som mot öster försvinner i en evig taiga.

Mossarna, av vilka Västeråsmossen, Bäckatorpsmossen, Sifilismossen, Björnhöjds-mossen och Tommossen är de största och fågelrikaste, hyser alla en för mossar typisk fauna. I Sävsjöområdet häckar trana med 3-5 par, smålom 2 par, ljungpipare 15-20 par, grönbena 10-20 par, gulärta 15-20 par och orrspel på mellan 5-10 tuppar finns på var och varannan mosse.

Många typiska skogsjöar finns, vilka håller ett bestånd på ca 10 par storlom. Av dessa förtjänar Nätsjön och Mången ett särskilt omnämnande.

Nätsjön är en ganska stor sjö med många små och stora öar. Förr häckade fiskgju-se på de små skogsklädda öarna. Nu för tiden att beundra finns ca 4 par storlom. Tack vare den stora vattenytan lockas sträckande sjöfågel ibland att rasta. Mången är en stor reglerad sjö i norra delen av området. Den är full av småvikar och stenblock. Somrar med lågt vattenstånd blir de leriga stränderna omtyckta häckplatser för mindre strandpipare.

En intressant sjö är även flaxen som genom ett vattenmagasin i Svartälven vä-sentligt har ökat sin volym, flera mindre mossar har hamnat under vattenytan men stora mosstycken har lossnat och bildat flytöar idealiska för änder och vadare. Som alla nya vattenmagasin är sjön närings- och fiskrik. Av häckfåglar kan nämnas grönbena, drillsnäppa, mindre strandpipare, kricka, kanadagås, skrat-tås, fisktärna, gråtrut, storlom och gulärta. Under sträcktiden rastar många vadare. Brushane, rödbena, glutt- och kärrensäppa och större strandpipare ses regelbundet medan mosnäppa, småsnäppa, spovsnäppa, kustpipare och smalnäbbad simsnäppa är mer tillfälliga.

Några skogspartier, t ex Hjulshöjden i närheten, håller en intressant barr-skogsfauna med bl a årliga häckningar av bergfink, tretåig hackspett och duvhök.

Andra typiska norrlandsarter som finns i området mer eller mindre regelbundet är varfågel, större korsnäbb och gransångare. På de magra tallhedar som följer Svart-älven är fågellivet sparsamt med trädpiplärka, bofink och dubbeltrast som karak-tärsarter.